

Protokoll fra Forskningslederforum (FLF)

Dato: Torsdag 19. oktober 2017, kl. 13.00-16.00

Faste medlemmer:

Forskningsledere: Ingrid Melle, Dan Atar, John-Anker Zwart, Morten C. Moe, Annetine Staff, Ola Didrik Saugstad, Gunnar Sæter, Leiv Arne Rosseland, Tom Hemming Karlsen, Lars Eide, May Brit Lund (stedfortreder Tønnessen)

Fra Campus Abus: Trygve Holmøy, Asbjørn Årøen

Øvrige: Erlend B. Smeland (møteleder), Ivar P. Gladhaug (møteleder), Hanne F. Harbo, Lillian Kramer-Johansen, Pål Bakke (stedfortreder Reed), Hans Mossin, Gina Clausen (referent)

Observatører: Peder Utne (OUS)

Inviterte: Heidi Thorstensen, Katrine Ore, Margrethe Storm

Meldt forfall: Hilde Lurås, Olav Røise, Pål Gulbrandsen, Theis Tønnessen, Wenche Reed, Kristin Bjordal, Hilde Nebb

Sak	Sentrale diskusjonspunkter	Oppfølging
62/2017 <i>Ansvarlig:</i> IPG/EBS	Godkjenning av protokoll Protokollen fra møtet 29. september 2017 ble godkjent.	
63/2017 <i>Ansvarlig:</i> EBS	Ny personopplysningslov og konsekvenser for forskning GDPR – General data protection regulation Presentasjon ved Heidi Thorstensen, personvernombud, OUS Thorstensen presenterte ny personopplysningslov og snakket om hvilke konsekvenser denne vil få for forskningen. Ny personvernlovgivning trer i kraft mai 2018, og er felles for EU/EØS. Nytt med loven: <ul style="list-style-type: none">• Alle IKT løsninger som brukes må ha innebygget personvern.• Risiko og personvernkonsekvenser skal utredes.• Fokus på avvikshåndtering. Det skal bli enklere og raskere å melde om avvik. Avvik skal meldes til datatilsynet.• Konsekvenser ved brudd på GDPR er bøter opptil 4% av foretakets årsomsetning.• Virksomheter utenfor Europa må også følge loven.• Personvernombudets rolle styrkes.	

Datatilsynet har utarbeidet en veiledning til den nye personvernloven:

https://www.datatilsynet.no/globalassets/global/regelverk-skjema/forordningen/punktliste-til-ny-forordning_web.pdf

Hva betyr den nye personlovgivningen for den enkelte og hva må klinikkene gjøre?

- Det er fokus på sikkerhetskrav for de tekniske løsningene fordi mange av dagens løsninger ikke er trygge nok.
- Det stilles strengere krav til; innlogging, datakommunikasjon, autentisering, rett til sletting, brukeradministrering m.m.
- Nye løsninger må oppfylle GDPR krav (innebygd personvern, retten til å bli glemt og dataportabilitet). Nye IKT løsninger må derfor meldes inn.
- K:\ - området for sensitive data og TSD kan brukes.
- Det må foretas en risikovurdering og konsekvenser for personvern må utredes
- Det vil være fokus på kodelister. Bl.a. vil man nå kunne spore hvem som får tilgang til dataene.
- Større krav til infrastruktur herunder leverandører.
- Avvik på personvern og informasjonssikkerhet skal meldes til Achilles.
- Det anbefales å bruke de allerede etablerte IKT løsningene. TSD og sykehusets infrastruktur.
- Alle i OUS linjen skal ta PIIP.
- Alle forskere skal ta PIFF.

Kommentarer FL:

KIT: Dataportabilitet versus mobilitet/utveksling hvordan skal man håndtere dette og hva med utveksling av data med USA?

HT: Retten til å ta med seg sine personopplysninger fra en virksomhet til en annen er en ny rettighet i personvernforordningen. Det stilles krav til kryptert overføring. Når det gjelder utveksling av data med USA er ikke Safe harbor-avtalen god nok. Det er Helseforskningsloven eller Personvernloven som gjelder.

KVI: Hva skal etableres på klinikknivå?

HT: Bruk det som finnes av struktur. Det er organisasjonene som har ansvaret. OUS; bruk e-Reg, MRS, Medingsight. USIT har ansvar på UiO.

BAR: Klinikken har et pågående forskningsprosjekt med Vest-Afrika, hvilke regler skal følges?

HT: GDPR gjelder i Norge og norske regler gjelder for norske studier. Hvis andre regler skal følges må det søkes om konsesjon.

AKU: Blir det endringer for personvernområdet på OUS når den nye loven trer i kraft?

HT: Det stilles krav til rollene knyttet til informasjonssikkerhet og personvernombudet at disse skal være frie. Rollen kan

	<p>tilhøre en og samme person.</p> <p>HHA: Stilte spørsmål om sikker lagring og om regelverket for studenttilgang kan oppdateres. <i>HT:</i> IronKey og papir er ikke akseptabelt! Medinsight er oppdatert og de har laget en løsning for at kryptert informasjon kan tas ut. Bl.a. kan kodelister ligge der. Dominic Hoff på registerstøtte vil kunne gi nødvendige tilganger. Når det gjelder spørsmålet om regelverket for studenttilgang. Her gjelder de samme reglene for alle som skal ha tilgang til helseopplysninger. UiO har bedt om tilgang til enkelte semestre. Studentene legges inn i OUS systemer og får brukertilhørighet ved OUS.</p> <p>NVR: Hvordan skal regelverket implementeres ved OUS? <i>HT:</i> Personvernombudet vil kunne bistå med kompetansheving.</p> <p>KRE: Opplæring og informasjon til miljøene? <i>HT:</i> Personvernombudet kommer gjerne på opplæring og informasjonsmøter</p> <p>KRN: Kan man gi kodelistene til personvernombudet? <i>HT:</i> Dette er ikke en hensiktsmessig måte å gjøre det på. Bruk Medinsight.</p> <p>KIT: Vil godkjenninger måtte endres etter mai 2018? <i>HT:</i> Har forskeren fulgt det vedkommende har meldt så er det ok. Alle må følge de systemene som er godkjent. K-sensitiv og TSD er ok.</p> <p>Erlend Smeland: Datalagringsproblematikk og datasikkerhet må gås gjennom. Roller må defineres og det jobbes nå med en prosedyre for hvem som kan få tilgang. Den nye personvernloven styrker institusjonens ansvar og det er derfor viktig at det utarbeides nasjonale retningslinjer.</p>	
<p>64/2017 <i>Ansvarlig:</i> EBS/IPG</p>	<p>Plan for implementering av e-læringskurset PIFF Presentasjon ved Heidi Thorstensen, OUS og Katrine Ore, UiO</p> <p>UiO og OUS har sammen utviklet et e-læringskurs om personvern og informasjonssikkerhet. Kurset består av to deler; en kursmodul og en eksamensbit. Kurset er obligatorisk for alle som er direkte involvert i forskning. Katrine Ore orienterte om hvem som skal ta kurset og hvor man skal ta det. Kurset kan tas enten via UiOs nettsider eller via OUS/Ahus nettsider. Kurset ligger også på nettet i PP versjon. 31.12.18 er første frist for å ha tatt kurset.</p>	<p>Informasjon må sendes ut til miljøene. Fakultetet lager en informasjonspakke til FL sammen med Klinmed.</p>

	<p><i>Kommentarer/ tilbakemeldinger FLF:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Det må tydeliggjøres hvor forskere som ikke er ansatt ved Klinmed, men med sykehustilknytning skal ta kurset. Det ble opplyst om at disse skal ta kurset i UiO linjen. - Det bør opplyses om at hvis man tar kurset i læringsportalen, trenger man ikke å ta kurset på nytt i UiO-portalen. - FL må selv hente ut listene i læringsportalen. Det må tas ut doble lister (OUS/AHU/UiO) for å kunne kontrollere hvor forskerne har tatt kurset. - Det vil være en gjennomgang av listene på ledelsens gjennomgang i mai. - Anbefaler at i neste versjon av PIFF må det stå at det er noe nytt. - Kurset blir snart tilgjengelig på engelsk. - Er det for ofte å ta kurset en gang i året? Ryddigere å følge opp en gang i året enn annethvert år. - Hvordan går informasjonen ut til miljøene? Fakultetet lager en informasjonspakke til Klinmed. 	
<p>65/2017 <i>Ansvarlig:</i> EBS</p>	<p>Forskningsadministrativt system for kreftområdet Presentasjon ved Gunnar Sæter, KRE og Margrethe Storm, OUS</p> <p>Det ble orientert om arbeidet med å utvikle et nytt forskningsadministrativt system for kreftområdet. Det har vist seg å være utfordrende å rapportere på status på de enkelte prosjektene ved klinikken fordi de eksisterende systemene ikke er gode nok. KRE har derfor tatt initiativ til utvikling av et nytt forskningsadministrativt system sammen med forskningsstøtte på OUS.</p> <p>Margrethe Storm presenterte prosjektet med å utvikle et nytt forskningsadministrativt system (FAS) for kreftområdet. Systemet har som formål å etablere en samlet oversikt over kreftforskning på pasienter og humant materiale i OUS. Systemet skal i størst mulig grad benytte seg av allerede eksisterende data. KRE har også behov for en egen intern godkjenningsskema og jobber med at systemet skal danne grunnlag for en automatisk oppdatering i helsenorge.no. Det ble opplyst om at det jobbes med at CRISTin skal koble seg til helsenorge.no. I tillegg til at systemet skal gi en samlet oversikt over pågående prosjekter ønsker også KRE seg en modul som holder oversikt over nasjonale og internasjonale søknader. Både de søknadene som blir innvilget og de som ikke blir det. En pilot av systemet rulles ut september 2018.</p> <p><i>Kommentarer FL:</i> Morten Moe stilte spørsmål om ikke e-Reg systemet allerede dekker dette behovet? Tilbakemeldingen var at det er begrenset med data som er registrert i e-Reg systemet. I det nye systemet vil f.eks. flere REK data bli registrert.</p>	
<p>66/2017 Ansvarlig: FL</p>	<p>Orienteringssaker fra forskningslederne HHA: Har arrangert et vellykket innovasjonseminar. Ta gjerne kontakt med Tor Utheim for mer informasjon.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Problematikk knyttet til IronKey. Det burde være mulig å lagre kodeliste på andre steder for eksempel. K:/ 	

	<p>området.</p> <p>KRE: - Ny leder for Institutt for kreftforskning er snart på plass</p> <ul style="list-style-type: none"> - Har fokus på presisjonsmedisin/persontilpassetmedisin. <p>AHUSKKF: -Innkjøringsfase ny forsknings- og innovasjonsdirektør.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Personvernombud sykemeldt. Dette byr på utfordringer. <p>KIT: Vellykket samarbeidsseminar med HiOA. Har blitt enige om et oppfølgingsseminar</p> <ul style="list-style-type: none"> - Påbegynt arbeidet med handlingsplan for 2018. <p>MDK: Økende tildeling av midler fra HSØ.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forskningsseminar med hele klinikken i slutten av november. <p>PHA: Evaluering av forskningsorganiseringen pågår. Forsøker å tenke nytt om funksjoner og ressursfordeling</p> <p>NVR: Registrering av alle forskningsprosjekter</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lager pilot for innhenting av samtykke for felles biobank. - 14. desember arrangerer klinikken et forskningsseminar. 17 doktorgradsstudenter skal presentere sine prosjekter. <p>KRN/KLM: -Vellykket forskningsgruppe-seminar september. Fokus på strategi.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Filemaker – dette må endelig avklares <p>AKU/PRE: Forskningsleder jobber med notat om postdoktor lønn for leger som brukes til forskning. Jobber med HR avdelingen for å finne en løsning knyttet til lønn.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jobber med kvalitetssikring av internt kvalitetsreg. Noen avvik er reg. <p>AHUSKIL: Etablert 3 nye forskningsgrupper i klinikken.</p> <p>Ivar Gladhaug stilte spørsmål til FL om det er i orden at det ikke referes fra runden rundt bordet, men at de som ønsker at noe skal referatføres sender en e-post til Gina Clausen med informasjon om det de vil skal referatføres. FL lederne ga sin tilslutning til dette forslaget.</p>	
<p>67/2017 Ansvarlig: EBS</p>	<p>Sekvenseringstilbud gjennom deCode Presentasjon ved Erlend Smeland og Peder Utne</p>	

	<p>Notat om deCode samarbeid ble sendt ut i forkant av møtet. Det er inngått en strategisk samarbeidsavtale med deCode genetics, Island. Avtalen innebærer at forskningsprosjekter som utgår fra OUS vil få tilgang til gratis genotyping/sekvensering mot at deCODE får samarbeide vitenskapelig om forskningsprosjekter innen de enkelte sykdomsområdene. Det ble opplyst om at avtalen fortsatt gir OUS full råderett over dataene som generes ved deCode, og at det legges til rette gjennom TSD for lagring og analysering av data fra genotyping/sekvensering. Forskningsstøtte vil bistå med råd og veiledning i forbindelse med avklaringer rundt godkjenning og samtykke overfor REK samt formalisering av samarbeidsavtale og praktiske forhold rundt forsendelse.</p> <p><i>Kommentarer FL:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Det ble stilt spørsmål om hvilken egeninteresse deCODE har av avtalen? Utne opplyste om at selskapet har akademisk interesse av prosjektene og at det er derfor de har inngått avtalen. • OUS må passe på avtalen også gjelder tilbakeføring av data (rådata). 	
<p>68/2017 <i>Ansvarlig:</i> EBS/IPG</p>	<p>Møtedatoer FLF- 2018 Forslag til møtedatoer var sendt ut før møtet. Møtet som var planlagt 1. februar bør flyttes fordi noen av klinikkene allerede har interne møter den dagen. Klinmed venter også på endelig avklaring på datoen som er foreslått i april.</p>	<p>Innkalling sendes i Outlook-kalenderen.</p>
<p>69/2017 <i>Ansvarlig:</i> IPG</p>	<p>Orienteringssaker UiO</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strategiske stipendiat- og postdoktorstillinger utlysning sendes til forskninglederne etter FLF møtet. Søknadsfrist Klinmed er 3. januar 2018. • Tildeling av midler til vitenskapelig utstyr kl. II er nå klart. Klinmed fikk innvilget 10 av sine 12 prioriterte søknader. Informasjon om tildelingen vil bli sendt ut til klinikkene når instituttet mottar offisielt svarbrev fra fakultetet. • 5 søknader om ERC stg. har blitt sendt fra Klinmed. Medfak har til sammen sendt inn 6 søknader. • Nytt arbeidsprogram i H2020 har kommet. Det vil bli informert om utlysningene i forskningsmøtene med klinikkene. • Det blir sendt ut en henvendelse til forskninglederne med spørsmål om antall planlagte søknader for de neste 2 årene. 	
<p>70/2017 Ansvarlig: EBS</p>	<p>Orienteringssaker OUS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det ble orientert om arbeidet med å spille inn premisser for arealer til forskning og undervisning i konseptfasen av arealutvikling for Aker og Gaustad. Det er nedsatt en arbeidsgruppe. Det vil bli orientert mer om saken på nesten FLF. • Gjennomgang av Statsbudsjettet for 2018 - utvalgte temaer av spesiell interesse for OUS/forskning. <ul style="list-style-type: none"> - Klinikkbbygg Radiumhospital. - Model for finansiering mellom OUS og UiO. Lagt opp til en hovedmodell. OUS eier og UiO leier. - Persontilpasset medisin – foreslått å øke tilskudd med 11 mil. 	

	<ul style="list-style-type: none">- HSØ- fordeling av tilskuddet til forskning i spesialisthelsetjenesten.• Status handlingsplan forskning 2016-2017. Alle har rapport inn. Lillian Kramer-Johanssen tar en runde med de som ikke har svart på alle punktene. Noen av punktene gjelder ikke for alle miljøene, det ble anbefalt at disse feltene bør holdes blanke.	
71/2017	Eventuelt	